

Forfatter: Brorson, Hans Adolph

Titel: Udrag fra Svane-Sang ; Lissabon ; Mindre digte ; Prosaskrifter ; Tillæg : Paul Diderichsen: Filologisk redegørelse. Arthur Arnholtz: Brorsons vers- og sangkunst. - 1956

Citation: Brorson, Hans Adolph: "Svane-Sang ; Lissabon ; Mindre digte ; Prosaskrifter ; Tillæg : Paul Diderichsen: Filologisk redegørelse. Arthur Arnholtz: Brorsons vers- og sangkunst. - 1956", i Brorson, Hans Adolph: *Svane-Sang ; Lissabon ; Mindre digte ; Prosaskrifter ; Tillæg : Paul Diderichsen: Filologisk redegørelse. Arthur Arnholtz: Brorsons vers- og sangkunst. - 1956*, 1951-56, s. 484. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brorson03grval-shoot-idm140139954507248/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Svane-Sang ; Lissabon ; Mindre digte ; Prosaskrifter ; Tillæg : Paul Diderichsen: Filologisk redegørelse. Arthur Arnholtz: Brorsons vers- og sangkunst. - 1956

middel. Man samlede allehånde gangbare marcher og danse, italienske, franske, tyske og hjemlige, og lagde strofiske tekster under, som tilpassedes mere eller mindre nødtørftigt til de mange »moderne« tremulanter. De kendteste samlinger af denne art er Sperontes' fra Tyskland (1736-45), Thielos fra Danmark (1751-53) og Bellmans fra Sverige (1790-91). Man følte næppe teksterne vansiret ved denne trafik. Man var fra kantatetiden vant til instrumentalt prægede forsiringer, og endnu de første originale sangkompositioner, Freylinghausens (1704, 1714) og Schemellis (1736) kan virke som miniature-arier.

Alligevel er det vigtigt inden for sangtyriken at skelne imellem den ældre, selvstændig-tekstlige, baroke virtuosform — og så det yngre, musikprægede tekstunderlæg. Det sidste kan synes halvt barokt endnu i formen; de gamle formelementer er endnu ikke fortrængt af Klopstocks og Ewalds strengthed. Men diktionen er enklere, tonen lettere, stedvis personligere, inderligere bevæget. Vi kalder dette møde mellem gammelt og nyt rokoko.

2.

Brorsons verskunst spænder over både den virtuose barok og den musikalske rokoko. Man tør ikke bruge det klarere udtryk, at den udvikler sig fra det ene til det andet; dertil er kronologien for hans produktion for usikker og de to digtarler ofte for vanskelige at adskille. Af Brorsons egen levnedbeskrivelse til hans bispevielse ved vi, at han som student forsømte teologien bl. a. for sproglige studier. Fra hans 19. år findes vidnesbyrd om hans talentfulde deltagelse i en disputats, fra hans 24. omtales »Et net ligvers«, og fra hans 27. er bevaret det senbaroke sørgedigt til hans svigerinde Christine Brorsons død, traditionelt, men ingenlunde kejtet. Endvidere synes en række nys fremdragne afskrifter af Brorson-salmer med baroke træk til dels at ligge tidligere end hans Tønderhefter¹⁾. Endelig kommer dertil mi-

¹⁾ Povl Otzen: »Nogle hidtil utrykte vers af Brorson« 1950. — Fr. Ornt: »Til tidsforholdene i Brorsons digtning« (Da. stud. 1951, s. 81-99). Konklusionen i det sidste arbejde er følgende: Da Schraders salmebog først var kommet, så det nær for Brorson at benytte dens redaktioner ved sine oversættelser. Hvor Brorson altså (i de nys fremdragne afskrifter) følger andre forlæg, f. eks. Freylinghausen, til salmer, der står hos Schrader, er der grund til at tro, de er skrevet før 1731. — If. nærv. udg. III, 397 f. og 421 f.